

Gyerekek a pult alatt

- Ková indultál, kisfiu?
- Az Állatkertbe, bácsi kérem.
- És hol vagy most?
- Nem tudom, bácsi kérem.
- Mégis, mit fogsz mondani otthon, hol voltál?
- Azt fogom mondani, bácsi kérem, amire apuka tanított.

Hogy mondjam azt otthon anyukának, hogy az Állatkertben voltam.

Más hang:

Ez a beszélgetés egy kisfiuval vasárnap délelőtt a pult alatt folyik. Pontosabban: a söntéspult alatt. Az ilyen vasárnap délelőttöket az Isten is arra teremtette, hogy a gyerekek az apjukkal csakugyan az Állatkertbe menjenek. Vagy a Bábszínházba. Vagy a múzeumba, ásványok, lepkék, régi fegyverek, kedves látnivalók közé.

De nem. Apuka ilyenkor - és nemesak ez az egyetlen apuka, hanem sajnos elég sok, - odaáll a söntés mellé, sűrözni. Vagy beül a füstbe a bar átaival a délutáni meccs esélyeit letolgatni. Hogy milyen formában van ez, hogy milyen formában van az, és egyáltalán hogy fog alakulni a tavaszi forduló.

Hogy a gyerek hogy fog alakulni, az nem fontos. A gyerekek egyelőre a pult alatt ténfereg, kerülgeti a sör-tócsákat, unatkozik és szívja a füstöt. Esetleg tanul is valami olyasmit, amit még ráérne megtanulni. Tanulja például azt - apuka tanítja rá, személyesen, - hogy mondja azt otthon, hogy az Állatkertben voltak.

Nem kell valami nagyon sok fantázia hozzá kiszámítani, hogy tíz, tizenöt év múlva otthon majd így alakul az előbbi párbeszéd az előbbi, közben már ki-kamaszkodott fiú és az ap-

ja között:

Fenti hang:

- Hol voltál ilyen sokáig.
- Mics is még olyan késő.
- Csekélység. Mindjárt éjjél. Arra felelj, hol voltál?
- Tanultunk. A matek-leckét csináltuk együtt.
- Nem igaz. Fél kilenckor az Imke-sarkon láttalak ácsorogni a buszból. Kitől tanultál ilyen szemenszedetten hazudni?

Más hang:

A gyerek nem mondhatja, de én igen: téled, apuka. A gyerek talán nem is emlékszik már rá, de én igen, hogy elindult egyszer, régen, tíz, tizenöt évvel ezelőtt egy vasárnap délelőtt hazulról az Állatkertbe, aztán kedves őzek, vidám majmok, borzasztó nagy elefántok és játékos macskák helyett az apjával nekivörösödött, vitatkozó férfiak közé ért, pálinkaszagba és vastag cigarettafüstbe. Otthon meg azt kellett mondani, hogy az Állatkerben volt. Vidám élmény helyett, amely kigyújtja a gyerekek kis arcát, kapott valami nem nekivalót, valamit, amire nem lehet emlékezni, de amely azért észrevétlenül lerakódik a gyerekekben, mint a dohányfüst a fiatal tüdejére, lerakódik a szívébe, mint csalódás, és évek múltán megjelenik, mint hazudozás.

Kitől tanulta? Oly könnyű tettenérni. Az apák, ha egy napon felelősségre vonják a fiukat, előbb önmagukat valassák ki: mit mondtam, mit tettem a fiam előtt, míg kicsi volt és fogékony, milyen példát mutattam neki? Tanítottam-e, vagy magamat szórakoztattam? Kocsmába vittem-e, vagy a szabad ég alá?

Vasárnap délelőtt van. Nyitva van a világ, és nyitva .
a törzsvendéglő. Vár a föld fölött a felhők friss habja és
a kriglikben a söré. Itt a gyerek, és ott a cimborá. Lehet
választani. És lehet gondolkodni, apukák.